

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Daguța Sergiu și Eremciuc Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocatul Doroftei Roman, în numele condamnatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2023, în cauza penală în privința lui

Mititelu Iurie xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.09.2021 - 29.11.2022;

Instanța de recurs: 23.12.2022 - 06.06.2023;

Instanța de recurs în anulare: 14.07.2023 – 06.03.2024.

Asupra recursului menționat, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 29 noiembrie 2022, Mititelu Iurie a fost recunoscut vinovat și condamnat pe art.264¹ alin.(3) Cod penal, la 220 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, pe 27 iunie 2021, aproximativ ora 19.20, inculpatul Mititelu Iurie, fiind deținător al permisului de conducere nr.xxxxxxx din 23.03.2009, conducând mijlocul de transport de model „Volkswagen Passat” cu n.î. xxxxxx, pe un drum local din xxxxxx, xxxxxx, când, în momentul efectuării unor manevre neadecvate situației rutiere, a derapat de pe carosabil, ca rezultat, în cadrul documentării cazului nominalizat, de către ofițerii de patrulare al Serviciului de Patrulare Sîngerei-Fălești-Glodenii al secției patrulare Nord a INSP a IGP aflați în exercițiul funcțiunii, care în baza sesizării nr.20211072305 din 27.06.2021, s-au deplasat la fața locului, contrar prevederilor pct.5 lit. c) al Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei aprobat

prin Hotărârea Guvernului nr.296 din 16.04.2009 care prevede că testării alcoolscoapice, la decizia poliției sau altei persoane abilitate de a efectua astfel de testare, se supun persoanele implicate în accidente în traficul rutier și, contrar prevederilor art.23 alin.(3) lit. b) al Legii privind siguranța traficului rutier și pct.11 lit. j) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, care prevede că conducătorul de vehicul, este obligat să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare, deși a fost avertizat de către colaboratorii de poliție de mai multe ori despre răspunderea penală pentru refuzul, împotrivirea sau eschivarea de la testarea alcoolscoapică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, precum și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, a refuzat să fie supus testării alcoolscoapice la aparatul „Drager Alcotest 6810” în vederea stabilirii concentrației vaporilor de alcool în aerul expirat, după care continuându-și acțiunile sale ilegale, neîntemeiat a refuzat efectuarea examinării medicale în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, precum și de la recoltarea probelor biologice de sânge în cadrul acestui examen medical.

În urma aprecierii probelor administrate, instanța a considerat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului și i-a încadrat acțiunile în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal - refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoapică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

3. Avocatul Doroftei Roman, în numele inculpatului, a contestat cu recurs sentința, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea cererii de recurs, apărarea a invocat că, instanța de fond doar a trecut în revistă dovezile administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării. Totodată, concluziile că „divergențele între probele acuzării și apărării nu au fost înlăturate nici în cadrul urmăririi penale, nici în ședința de judecată”, nu corespund exigențelor prevăzute în art.101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale.

A considerat că imaginile video pe CD au fost apreciate într-o manieră obscură și vagă, deoarece după vizualizarea acestora nu s-a stabilit refuzul inculpatului

Prima instanță, în mod confuz și divergent, a indicat că inculpatul a refuzat să fie supus testului alcoolscoapic, apoi a constatat ca inculpatul a dorit să fie supus testului, însă din motiv că nu are încredere în poliția rutieră, or, din aceste acțiuni nu rezultă elementele constitutive și esența acestora.

Cauza nu a fost judecată în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, deoarece în sentință sunt probe pe care acuzarea nu le-a indicat în rechizitoriu și în lista probelor prezentate în ședința preliminară. Totodată, procesul-verbal de ridicare a înregistrărilor video a fost întocmit fără participarea specialistului, avocatului, inculpatului și fără a fi contrasemnat de persoanele date.

Astfel, divergențele și lacunele procedurale conținute în sentința atacată relevă clar

că instanța de fond, judecând cauza, nu a soluționat fondul cauzei în raport cu circumstanțele ei și a normelor enunțate de procedură penală.

Împrejurările specificate atestă faptul că, prima instanță nu a soluționat aspectele de fapt și de drept ale învinuirii înaintate inculpatului, privind comiterea infracțiunii incriminate, în condițiile legii și s-a bazat, în exclusivitate, pe probele administrate de acuzator fără a argumenta din care cauză nu a acceptat poziția inculpatului.

În drept, acuzarea și-a întemeiat recursul pe prevederile art.444 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2023, recursul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de recurs a dispus examinarea cauzei în lipsa avocatului Doroftei Roman și a inculpatul Mititelu Iurie, care, fiind citați în mod legal, nu s-au prezentat în ședințele de judecată, invocând diferite pretexte, totodată, fiind asigurată prezența unui avocat ce a apărat interesele inculpatului.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a reținut examinarea multilaterală a cauzei penale de către instanța de fond, cu cercetarea obiectivă a probelor administrate și aprecierea corectă a împrejurărilor de fapt și aspectelor de drept, ce a dus la constatarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și calificarea justă a acțiunilor acestuia.

Probele administrate, cercetate prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității au demonstrat în totalitate vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art.264¹ alin.(3) Cod penal – refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

Astfel, a fost stabilit că inculpatul, fiind conducător auto suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică și, având semne vizibile caracteristice acestei stări, contrar prevederilor art.23 alin.(3) lit. b) al Legii privind siguranța traficului rutier și pct.11 lit. j) a Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, s-a eschivat intenționat de la testarea alcoolscoptică cu aparatul „Drager”, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, precum și de la prelevarea probelor biologice în cadrul acestui examen.

Explicațiile inculpatului că a refuzat testat cu alcooltestul și prelevarea probelor biologice, deoarece era indignat că nu a fost examinat și celălalt conducător auto care sesizase poliția împotriva lui, sunt irelevante, pe motiv că, refuzând testarea alcoolscoptică, inculpatul, în genere, nu a comunicat motivele refuzului, cu toate că angajații poliției l-au avertizat în repetate rânduri, despre consecințele acestui refuz - pornirea cauzei penale. Iar, având calitatea de conducător, conform pct.11 lit. j) al Regulamentului circulației rutiere, Mititelu Iurie era obligat să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare a aerului expirat și, în caz de dezacord cu rezultatul acestei testări, să-l conteste prin procedura examenului medical cu prelevarea probelor biologice pentru expertizare toxicologică.

La fel, sunt neîntemeiate și afirmațiile apărării că procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei

nr.99 din 27.06.2021 (f.d.15-16), este lovit de nulitate, din motivul că lipsește semnătura inculpatului că refuză examinarea medicală și prelevarea probelor, iar refuzul nu a fost confirmat prin semnătura unui martor asistent. Or, Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei aprobat prin hotărârea Guvernului nr.296 din 16.04.2009, nu prevede obligația medicului de a confirma refuzul persoanei de a fi examinată medical și refuzul de a-i fi prelevate probe biologice, prin semnătura unui martor asistent.

Alegațiile apărării referitor la nulitatea procesului-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr.99 din 27.06.2021 inclusiv din motivul că în el este indicat că examinarea lui Mititelu Iurie a început la ora 21.30, iar în Registrul de evidență a persoanelor examinate în secția de internare a ÎMSP „Spitalul raional Fălești” pentru constatarea faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, este indicat că examinarea lui Mititelu Iurie a început la ora 21.00 și la ora 21.15 a refuzat examinarea și prelevarea probelor biologice au fost combătute prin declarațiile martorului Andrieș Anatolie, că el a indicat în procesul-verbal ora exactă când a început examinarea lui Mititelu Iurie, iar registrul a fost completat de asistenta medicală, care a putut și greși la indicarea orei.

Totodată, în situația în care inculpatul a refuzat examinarea medicală și prelevarea probelor biologice, diferența de 15-30 minute între ora indicată în procesul-verbal și ora indicată în Registrul de evidență a persoanelor examinate în secția de internare a ÎMSP „Spitalul raional Fălești” pentru constatarea faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, nu are relevanță la soluționarea cauze.

Instanța a considerat că argumentele apărării referitor la prezența unor vicii fundamentale care denotă existența circumstanțelor care exclud tragerea lui Mititelu Iurie la răspundere penală, sunt declarative, nefiind prezentate dovezi care le-ar confirma, iar probele administrate și cercetate în instanța de judecată dovedesc contrariul.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu lipsa faptului infracțiunii, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblul lor, din punct de vedere al coroborării, dovedesc vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii incriminate.

5. În conformitate cu prevederile art. 466 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de recurs a devenit irevocabilă.

6. Avocatul Doroftei Roman, în numele condamnatului, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, declară recurs în anulare prin care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de recurs.

În motivarea cerințelor sale, recurentul menționează că cauza a fost examinată în lipsa condamnatului și a apărătorului ales, atunci când participarea lor era obligatorie. Astfel, materialele cauzei nu conțin informația că condamnatului i-a fost expediată citație sau a fost informat prin alte mijloace despre ședința de judecată din 06.06.2023, lipsind și dovada de primire a citației, deci, acesta nu a fost citat legal în instanța de recurs.

Instanța de recurs nu a citat condamnatul în modul prevăzut de lege și a pronunțat o soluție care i-a lezat dreptul la un proces echitabil, sub aspectul că a fost lipsit de dreptul de a fi citat legal în recurs, de a participa în recurs, de a se pronunța asupra recursului depus.

Totodată, CtEDO, în hotărârea Russu c. Moldovei din 13 noiembrie 2008 a menționat că art.6 din CEDO, interpretat în ansamblu, garantează dreptul persoanei acuzate

de a participa efectiv la procesul său penal, care include, *inter alia*, nu doar dreptul de a fi prezent, dar și de a asculta și a urmări procesul (Stanford vs Regatul Unit, hotărârea din 23 februarie 1994, Barbera, Messegue și Jabardo vs Spania, hotărârea din 06 decembrie 1988).

Astfel, în situația în care condamnatul nu a fost prezent în ședința de judecată și nu a fost informat despre aceasta, a fost lipsit de posibilitatea de a-și exercita drepturile și organiza apărarea, ce a dus la încălcarea art.6 din CEDO, inclusiv principiul egalității armelor și principiul contradictorialității.

La fel, consideră că în vederea pregătirii apărării și asigurării asistenței juridice, este oportună înlocuirea apărătorului după consultarea opiniei condamnatului, pentru a nu admite încălcarea prescripțiilor din art.6 § 3 din CEDO.

Menționează că dreptului la ultimul cuvânt al condamnatului îi revine o valoare substanțială la realizarea dreptului la apărare, iar subestimarea acestui drept ridică probleme privind respectarea dreptului la un proces echitabil, împrejurări în care urmează a fi considerat că condamnatul nu a fost citat în ședința de judecată.

Mai mult, instanța de apel nu s-a expus și nu a soluționat cererea de amânare.

Potrivit art.251 alin.(2) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitoare la participarea părților în cazurile obligatorii atrage nulitatea actului procedural și nu se înlătură în nici un mod, iar instanța de recurs nu a asigurat desfășurarea unui proces echitabil, hotărârea adoptată contrar art.6 § 3 din CEDO, fiind lovită de nulitate.

Consideră că, inclusiv prin respingerea nejustificată a cererii de amânare, a fost încălcat dreptul la apărare, garantat de art.6 § 3 din CEDO, art.26 din Constituție și art.17 Cod de procedură penală, deoarece instanța de recurs nu a aplicat elocvent prevederile legale care stabilesc explicit conduita instanței de judecată în ipoteza neprezentării motivate a apărătorului în ședința de judecată și solicitarea întemeiată de amânare a cauzei.

Prin urmare, concluzia instanței de recurs că „... schimbarea avocatului a fost justificată de lipsa nemotivată în ședința de judecată..., întru a nu admite tergiversarea examinării cauzei, s-a dispus de a examina cauza în lipsa acestuia, solicitând oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat substituirea avocatului care acordă asistență juridică ...” este lipsită de suport legal.

Iar, prescripțiile art.70 alin.(4) pct. 2), 3) Cod de procedură penală, invocate de instanța de recurs, nu reglementează și chestiunea schimbării avocatului ales cu avocatul care acordă asistență juridică garantată de stat.

Instanța de recurs, judecând cauza în lipsa avocatului, care a solicitat amânarea ședinței de judecată, înștiințând despre imposibilitatea de a se prezenta în instanță, nu a asigurat disponibilitatea în drepturi a participantului la proces, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Conform jurisprudenței CtEDO, absența inculpatului în ședințele de judecată poate fi admisă în condițiile respectării dreptului la apărare, iar în cazul desemnării de către inculpat a unui apărător, participarea acestuia la ședințele de judecată ar compensa absența inculpatului și ar asigura dreptul acestuia la apărare.

Deci, prin nesoluționarea cererii de amânare a fost încălcat dreptul condamnatului la un proces contradictoriu.

Totodată, a fost lezat dreptul la un recurs efectiv, prevăzut la art.13 din CEDO.

În cauza Boldea vs România, 15 februarie 2007, nr. 19.997/02, CtEDO a statuat că instanța care s-a pronunțat asupra recursului reclamantului nu a răspuns deloc motivelor acestui recurs, întemeiate, în special, pe lipsa de motivare a sentinței în primă instanță.

Astfel, fiind confruntate argumentele din decizie și motivele din sentință, se atestă că poziția apărării nu a fost analizată de instanța de recurs, iar decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază, fiind argumentată superficial.

Instanța de recurs nu s-a expus asupra argumentelor apărării, transpunând motivele din sentință, prin ce a contribuit la lezarea dreptului la o hotărâre motivată, inclusiv nu a investigat efectiv alegațiile că prima instanță nu a analizat toate motivele furnizate și dat o apreciere diametral opusă, adoptând o sentință ilegală și nemotivată.

Decizia instanței de recurs este contradictorie sentinței și nu conține o motivare corespunzătoare și argumentată a argumentelor formulate de apărare, fiind omise, în special, cele capabile să răstoarne soluția instanței de fond.

Mai mult, instanța de recurs nu a respectat prescripțiile legale și nu a reacționat asupra erorilor comise organul de urmărire penală și instanța de fond, recursul fiind greșit respins, pe motiv că nu au fost elucidate toate aspectele importante invocate de apărare.

Consideră că instanța de recurs nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.394 Cod de procedură penală, cu prezentarea unei soluții clare și coerente la aplicarea normelor procedurale și o abordare integrală la modalitatea de asigurare a unui proces echitabil, stipulat la art.6 din CEDO, nefiind explicate de o manieră potrivită și cu destulă claritate și previzibilitate motivele pentru care a fost menținută sentința.

La fel, decizia este nemotivată, iar concluziile sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, nefiind apreciate cererile apărării în raport cu probele din dosar și normele ce reglementează acest aspect, fapt ce contravine prevederilor art.384 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în recurs, inclusiv privind punerea la baza sentinței de condamnare a declarațiilor martorilor depuse în timpul urmăririi penale, deoarece nu au fost audiați în ședința de judecată, iar la urmărirea penală nu a avut loc confruntarea cu bănuitul, învinuitul și aceștia nu au fost audiați în condițiile art.109, 110 Cod de procedură penală.

Menționează că instanța de fond nu a consemnat în procesul-verbal al ședinței de judecată probele la care face referire în descriptivul hotărârii, pe care și-a întemeiat soluția, nefiind asigurat accesul părților în egală măsură la verificarea tuturor probelor conform principiului contradictorialității.

Instanța de recurs a aplicat și interpretat legea de o manieră eronată, arbitrară, ignorând obligația de realizare a protecției drepturilor recurentului, încât acestea să fie concrete și efective, lipsindu-l de efectivitatea dreptului la un proces echitabil și de valorificarea drepturilor sale.

Conchide că, în situația în care apărarea a expus mai multe argumente care urmau a fi dezbătute în raport cu motivele invocate, argumentarea de respingere a recursului a fost expusă foarte succint.

Totodată, din jurisprudența CtEDO rezultă că procedura derulată în fața instanței de apel trebuie să îndeplinească exigențele unui proces echitabil, garantat de art.6 din CEDO,

iar decizia instanței de recurs, bazată exclusiv pe analiza probelor administrate de prima instanță, este nelegală.

Lipsa motivărilor cerințelor legii într-o hotărâre judecătorească ridică probleme conform art.6§3 (b) din Convenție, referitoare la accesul la justiție, situație în care nu sunt indicate cu suficientă claritate temeiurile pe care se bazează hotărârea, ce afectează grav respectarea garanțiilor procedurale la un proces echitabil.

În concluzie, relevă că instanța de recurs nu a constatat și nu a apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind infracțiunea incriminată condamnatului în raport cu prevederile art.6 din CEDO, precum și cu jurisprudența CtEDO, în cauzele relevante speței – Pareniuc vs. Moldova din 01 iulie 2014, Sandu vs. Moldova din 11 februarie 2014, Khudobin vs. Rusia din 26 octombrie 2010.

Prin urmare, instanța de recurs, admitând încălcarea drepturilor fundamentale ale condamnatului, a pronunțat o hotărâre arbitrară și neîntemeiată.

7. Examinând admisibilitatea recursului declarat în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Completul de judecată examinează cauza dată, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală de până la operarea modificărilor prin Legea privind modificarea unor acte normative nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023, ulterior completată prin Legea privind modificare unor acte normative nr.286 din 05.10.2023, în vigoare din 28.11.2023, potrivit căroră, *recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.*

Potrivit art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Conform art.art.6 pct. 44), 22 alin.(3) Cod de procedură penală, art.4 din Protocolul nr.7 CEDO, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale. Hotărârea judecătorească definitivă, împiedică redeschiderea, reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

Reieșind din prevederile legale menționate, completul de judecată atestă că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, ce cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

Sub acest aspect se reține că recurentul a invocat încălcarea dreptului la un proces echitabil, dreptul la apărare și dreptul la un recurs efectiv, garantate de art.art.6, 13 CEDO, recursul în anulare fiind întemeiat pe critica modului în care instanțele de fond și de recurs au apreciat probele administrate și circumstanțele cauzei.

Însă, completul de judecată, analizând sub aspectul cerințelor și exigențelor legii

argumentele expuse de recurent, consideră că acestea sunt neîntemeiate și nu constituie temei de intervenire în procedura precedentă.

În acest context, completul de judecată menționează că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, „inter alia”, ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*cauza Brumărescu vs. România, Nr.28342/95&62, 28 octombrie 1999*). Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii doar în scopul reluării procesului de judecată și al unei noi soluționări a cauzei. Competența de revizuire a instanțelor supreme trebuie exercitată pentru a corecta erorile de drept și omisiunile justiției, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs deghizat și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi drept temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar în cazul în care reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (*cauza Bujnița vs. Moldova, Nr.36492/02, 16 ianuarie 2007*).

Astfel, descriptivul hotărârilor instanțelor de fond și de recurs, inclusiv împrejurările reproduse la pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că acestea au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția formulată condamnatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin aprecierea tuturor probelor acuzării și apărării din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, în corespundere cu prescripțiile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar pronunțându-se în mod detaliat, argumentat și fără divergențe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

În același timp, potrivit art.art.27 alin.(1), 448 Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

Deci, activitatea instanțelor judecătorești privind aprecierea sau reaprecierea probelor conținute în dosarul penal și a circumstanțelor cauzei, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe. Invocarea în cadrul unui recurs în anulare a aprecierii probelor, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este una lipsită de suport juridic și nu constituie în sine un viciu fundamental de natură să afecteze o hotărâre irevocabilă.

Completul de judecată reține că, instanța de recurs a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect concluzionând în privința vinovăției condamnatului Mititelu Iurie în fapta incriminată, acțiunile acestuia just fiind încadrate în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal.

Referitor la argumentele formulate în recurs privind examinarea cauzei în lipsa condamnatului, completul de judecată atestă că potrivit materialelor dosarului, Mititelu Iurie și apărătorul acestuia, Doroftei Roman, au fost citați legal pentru ședința de judecată din 21 februarie 2023 (f.d.14, 15, vol. II), însă la data de 20 februarie 2023, avocatul Doroftei

Roman a depus cerere de amânare a ședinței de judecată (f.d.17, 18 vol. II), care a fost amânată pentru data de 28 martie 2023 (f.d.22, vol. II), cu înștiințarea condamnatului Mititelu Iurie (f.d.23, 24, vol. II).

Ulterior, la cererea avocatului Doroftei Roman, au fost amânate ședințele de judecată stabilite pentru data de 28 martie 2023, 02 mai 2023, 30 mai 2023 (f.d.28, 32, 37, 51, 58 Vol. II), cu fixarea ședinței de judecată pentru data de 06 iunie 2023 și înștiințarea condamnatului Mititelu Iurie (f.d.59, vol. II), prin telefonograma din 05.06.2023 fiind confirmat faptul prezentării în ședința de judecată a avocatului Doroftei Roman și condamnatului (f.d.64, vol. II).

În ședința de judecată fixată pentru data de 06 iunie 2023, avocatul Doroftei Roman și condamnatul nu s-au prezentat, la aceeași dată fiind depuse cereri de amânare a ședinței de judecată (f.d.61, 63, vol. II), însă, fiind prezent apărătorul condamnatului desemnat din oficiu, Palade Rodica, instanța de recurs a dispus examinarea recursului în lipsa lui Mititelu Iurie, fiindu-i respectat dreptul acestuia la apărare.

Conform art.447 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea recursului se face cu citarea procurorului, avocatului și celorlalte părți. Participarea procurorului și a avocatului în ședința instanței de recurs este obligatorie. Neprezentarea inculpatului, legal citat, nu împiedică examinarea recursului, însă dacă este necesar, instanța de recurs poate recunoaște prezenta lor obligatorie, informându-i despre aceasta.

Din considerentele expuse, completul de judecată conchide că prevederile legale citate supra, sunt incidente speței, iar concluzia instanței de recurs privind examinarea cauzei doar în prezența procurorului și apărătorului inculpatului, este una corectă, în conformitate cu prevederile legale și nu încalcă dreptul condamnatului la apărare.

La fel, completul de judecată apreciază ca fiind declarative argumentele recurentului că *materialele cauzei nu conțin informația că condamnatului i-a fost expediată citație sau a fost informat prin alte mijloace despre ședința de judecată din 06.06.2023, lipsind și dovada de primire a citației, deci, acesta nu a fost citat legal în instanța de recurs*, or, în situația în care condamnatul nu cunoștea despre ședința de judecată din 06.06.2023, acesta nu putea să depună cererea de amânare (f.d.59, 63, vol. II), faptul informării despre ședința de judecată fiind confirmat inclusiv prin telefonograma din 05.06.2023 (f.d.64, vol. II).

Mai mult, în circumstanțele în care la cererile de amânare ale apărării, fiind invocate diferite pretexte și imposibilitatea de a se prezenta în instanța de judecată, au fost amânate ședințele de judecată din 21 februarie 2023, 28 martie 2023, 02 mai 2023, 30 mai 2023, iar avocatul Doroftei Roman a confirmat prezentarea sa și a condamnatului în ședința de judecată pentru 06 iunie 2023, ulterior fiind depuse iar cereri de amânare, din acțiunile apărării rezultă scopul de tergiversare a examinării cauzei. Or, împrejurările constatate justifică examinarea cauzei în lipsa condamnatului și avocatului Doroftei Roman, cu participarea apărătorul condamnatului desemnat din oficiu, Palade Rodica.

Totodată, principiul securității raporturilor juridice, consfințit în art.6 din Convenție, cere inter alia ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (hotărârea Roșca vs Republica Moldova nr. 6267/02, § 24, din 22 martie 2005; Mitropolia Basarabiei și Parohia Nașterea Maicii Domnului vs Republica Moldova, nr. 65637/10, din 01 octombrie 2019), iar potrivit dispozițiilor art.4§2 din Protocolul 7 CEDO, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului

respectiv, poate fi efectuată, dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

Prin urmare, completul de judecată constată că, hotărârea contestată nu este afectată de un careva viciu fundamental, fiind în conformitate cu prevederile legale și această hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă capătă putere de lucru judecat, ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia.

Completul de judecată conchide că, la examinarea prezentului recurs în anulare, nu s-au constatat erori de drept comise de către instanța de recurs, ce ar indica la prezența unui viciu fundamental în cauză care ar afecta hotărârea irevocabilă, iar existența unei alte păreri a părții apărării asupra circumstanțelor cauzei și probatoriului administrat la dosar, nu poate servi temei pentru reexaminarea cazului.

Conform art.art.456, 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului în anulare, dacă se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, recursul de pe rol fiind vădit neîntemeiat, urmează a fi declarat inadmisibil.

8. În conformitate cu art.art.456, 431 alin.(2), 432 alin.(1), (2) pct. 4), alin.(3) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Doroftei Roman, în numele condamnatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2023, în cauza penală în privința lui *Mititelu Iurie xxxxxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie